

Susza, KBW i dobre rady ministerstwa

Autor: Tadeusz Śmigielski

Data: 15 czerwca 2019

Susza w kraju daje się we znaki rolnikom. Do tej pory najbardziej ucierpiały uprawy zbóż ozimych i jarych a także truskawek. Nie mamy wpływu na falę upałów i z tego powodu trzeba monitorować zasiewy i śledzić komunikaty wydawane przez System Monitoringu Suszy Rolniczej.

Jak wykorzystać System Monitoringu?

Podstawowym celem monitoringu jest wskazanie obszarów, na których potencjalnie wystąpiły straty spowodowane przez suszę. Bierze się tu pod uwagę uprawy uwzględnione w Ustawie o dopłatach do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich. Serwis prowadzi na zlecenie MRiRW **Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy**. Słowem kluczowym jest tu oczywiście susza. Jest ona definiowana jako szkody spowodowane wystąpieniem **klimatycznego bilansu wodnego** poniżej określonej wartości dla poszczególnych gatunków lub grup roślin uprawnych oraz kategorii glebowych. Może brzmieć to nieco oficjalnie, ale na pewno znajomość terminów stosowanych przy ocenie występowania suszy ma znaczenie. Innymi słowy, jeśli w dowolnym terminie sześciodekadowym w okresie od 21 marca do 30 września KBW osiągnie poziom poniżej określonej wartości, to z pewnością jest to susza. Jest to takie istotne, ponieważ pozwala na ubieganie się o rekompensatę z tytułu suszy.

Takie mogą być skutki długotrwałej suszy

fot. T. Śmigielski

Susza

IUNG-PIB opracował wartości KBW dla wszystkich 2478 gmin w Polsce. Biorąc pod uwagę kategorię gleb pracownicy Instytutu określili stan zagrożenia suszą. Uwaga: „ **W okresie raportowania od 1 kwietnia do 31 maja 2019 roku stwierdzamy wystąpienie suszy rolniczej na terenie Polski**”. Decyzja została podjęta przez pracowników Instytutu na podstawie określenia średniej wartości KBW. Komunikat podaje, że susza wystąpiła na terenie województw:

- zachodniopomorskiego,
- pomorskiego,
- łódzkiego,
- podlaskiego,
- lubuskiego,
- warmińsko-mazurskiego,
- mazowieckiego,
- wielkopolskiego

Skutki suszy stwierdzono w uprawach zbóż jarych, ozimych i truskawek. Pełny komunikat znajdziecie na <http://www.susza.iung.pulawy.pl/komentarz>

Izby interweniują

Wniosek Wielkopolskiej Izby Rolniczej o poszerzenie monitoringu suszy rolniczej o kukurydzę uprawianą na glebach kategorii I został uwzględniony. Wcześniejsze przepisy nie uwzględniały takiej sytuacji. Nie udało się natomiast wprowadzić monitoringu suszy dla uprawy traw. Dla wyjaśnienia trzeba przypomnieć, że gleby kategorii I obejmują:

Kategoria I – Bardzo podatna na suszę(WOD < 127,5 mm), gatunek gleby:	piasek luźny – pl
	piasek luźny pylasty – plp
	piasek słabo gliniasty – ps
	piasek słabo gliniasty pylasty – psp

Źródło: IUNG-PIB

WOD – ilość wody ogólnie dostępnej dla roślin.

W związku z trudną sytuacją na polach, do MRiRW zwrócił się również Prezes KRIR. Wnioskuje on o zabezpieczenie środków finansowych na działania pomocowe dla producentów dotkniętych klęską suszy. Wnosi również o zmiany legislacyjne związane z uprawą użytków zielonych i uprawą buraka

na glebach kat.I. Zarząd Krajowy IR postuluje także o zmianę przepisów w zakresie szacowania szkód. Przede wszystkim **samorządowcy uważają, że podstawą szacowania szkód powinna być decyzja gminnych komisji oceniających straty.**

Na co mogą liczyć rolnicy?

Rolniku przede wszystkim licz na siebie i ubezpieczaj uprawy. W świetle zmian klimatycznych ubezpieczenie nie jest fanaberią lecz bardzo często czynnikiem decydującym o dalszym egzystowaniu gospodarstwa. Natomiast MRiRW ma dla rolników również ciekawe rady. W odpowiedzi na list KRIR dotyczący poszkodowanych rolników, minister Ardanowski odpowiada:

- po pierwsze, rolnicy mogą ubiegać się o kredyt preferencyjny,
- następnie wnioskować do prezesa KRUS o odroczenie, rozłożenie na raty lub umorzenie składek;
- i w końcu zwrócić się do KOWR o odroczenie, rozłożenie na raty lub częściowe umorzenie rat płatności czynszu.

Z pełną korespondencją między prezesem a ministrem możecie się zapoznać tu:

<http://www.zir.pl/aktualnosci/1806/korespondencja-ws-pomocy-suszowej/>